EL BE NEGRE

SETMANARI SATÍRIC.

Any I - Núm. 16 | Barcelona, 6 d'octubre de 1931 | Preu: 20 cèntims

L'Acció Catalana ha tingut un atac de *quorum*

La Unió Socialista segueix essent el partit de més esdevenidor de Catalunya

Potser seria exagerat de dir que l'entusiasme que regnava diumenge a la nit, al local—social, naturalment — de la Unió Socialista de Catalunya, era extraordinari. Els vuit socis de l'entitat entretenien llurs ocis brodant una armilla de fantasia per al senyor Campalans. Un d'ells, però, no pogué estar-se de dir, amb veu malhumorada:

—Està vist! No ens podem moure dels xiraus...

Un pssssst... perllongat acollí aquesta confidència. Es que hom ens havia vist.

El senyor Campalans, amb l'agulla enfilada als dits, ens va emprendre.

—Ja suposo per què veniu —digué—. Per saborejar l'amargor de la nostra derrota, oi? Doncs, us heu errat...

—Es que...

—Deixeu-me dir!—reprengué enèrgic, el senyor Rafael—. La Unió Socialista segueix essent el partit de més esdevenidor de Catalunya. O si no, mireu: som vuit socis i set d'ells tenim càrrec. Què dic, càrrec: càrrecs! El que fa vuit, encara no és res perquè nosaltres, sempre democràtics, volem tenir dintre del partit una minoria perquè jutgi desapassionadament la nostra actuació.

—Però...

—Calleu! El poble acaba de demostrar que estava al nostre costat. Hem tingut 5.000 vots, que si hi afegim els 104.000 que va tenir en Macià, són els que donaren la victòria a l'Esquerra, de la qual ara aquesta galleja tant. Però la mare dels vots era nostra. Netament socialista.

—De totes maneres...

—Res! Els nostres vots són de qualitat. O si no, fixeu-vos: tenim 5.000 vots i catorze càrrecs. Es a dir: 357 vots socialistes basten per a elegir-vos regidor, diputat o el que sigui. Ja em direu a quin partit trobareu una ganga semblant.

—Evidentment...

—Doncs, ja podeu guillar.

I ho férem així.

L'APAT ELECTORAL

— Vostè tot sol, senyor Rahola, es menja aquest sopar?
— Veurà, com que els altres convidats no s'han presentat...

DESPRÉS DE LES ELECCIONS

Hem perdut, però tampoc es pot dir que hàgim guanyat

No volem cercar subterfugis, habilitats i interpretacions tortuoses per trobar una explicació confortable de la nostra desfeta electoral. No. Això són argúcies i procediments de l'antic règim, principalment dels acreditats darrers puntals de la Monarquia, que es desdiuen de la serietat i de l'enteresa amb què El Be Negre té per costum afrontar tots els problemes, per espinosos que siguin.

Hem perdut. Sí, senyors, hem perdut. Però hem perdut amb honra, amb el cap alt. Hem perdut la votació, però no la serenitat. No se'ns digui, doncs, que som uns perduts. Les panteres de la reacció i de la demagògia, amb llurs brams descomposats han pogut més que la paraula freda i reposada dels que formem en el partit del senyor Pociello Forradellas. Què hi farem! Tal dia farà un any, com diu, filosòficament, el conserge del P. O. R. C.

De totes maneres, cal advertir que el nostre candidat ha obtingut tres o quatre vots segurs i que, quan escrivim aquestes ratlles, les xifres dels escrutinis no són encara definitives. No vol dir això que mantinguem falses esperances. Vol dir, només, que la desfeta del P. O. R. C. no ha estat tan rotunda com els nostres adversaris voldrien! Ha anat de frec a frec com no tenim els mateixos vots que la Unió Socialista, cosa que, si bé no ens satisfà, al menys ens aconsola.

En aquestes tristes circumstàncies, doncs, potser seria incorrecte que El Be Negre pretengués judicar pel seu compte el resultat de les eleccions. Som part interessada i, per més que volguéssim, el fanatisme

(Segueix a la pàg. 2, columna 1)

QÜESTIONS DEL DIA

¿QUE ES EL QUORUM?

Per a aquell elector poc versat en la història clàssica, el *quorum* és simplement una novetat electoral. Ah! i que equivocats estan aquests esperits lleugers!

N'hi haurà prou amb dir que són diverses i oposades les opinions sobre el *quorum*, per a desfer aquest crassíssim error. El *quorum*, com el seu nom ja indica, és d'origen llatí, i això ens demostra la seva remota procedència; però fins la invenció del microscopi i de la química orgànica, el *quorum* fou més que altra cosa una suposició, una llegenda, una superstició, una entelèquia, un pressentiment.

No obstant, els llatins empraren regularment el *quorum*, i d'ells el prengué el catolicisme, i fou usat de manera desconsiderada, si podem expressar-nos així, durant tota l'Edat Mitjana.

El Concili de Nicea instituí i el de Trento refermà, la célebre processó del *quorum*, en la qual aquest objecte del culte era passejat pels carrers més cèntrics de les ciutats. Les lluites amb els àrabs, però, i la convivència guerrera que en resultà, hi introduí barreges que en corromperen la puresa. Ja no es feia, com abans, la processó del *quorum*, sinó que els reis i reiets de la frontera prometien als pobles el *quorum* i el *morum*.

Dels *quorums* primitius en queden molt pocs exemplars: en tots els museus del món potser n'hi ha sis, dels quals quatre de romànics i un de gòtic es troben al Museu Episcopal de Vic.

Si, però, el *quorum* com a ritus i com a objecte ha passat al folklor-ei-torres, la seva influència ha perdurat, i els darrers avenços de la ciència ens mostren la seva presència oculta en mantes manifestacions de la vida moderna, en forma d'un germen, mena de ferment, sense la presència del qual algunes de les manifestacions de la vida ciutadana no poden prosperar.

Als primers indicis de la cosa, els homes de laboratori, que ja havien determinat els caràcters de la tupinada, com a element de sobrealimentació de candidats, es posaren a la tasca.

En els primers experiments es confongué el *quorum* amb el *goal average*, per la semblança extraordinària de complicació que presentaven els dos germans. Aviat, però, es va veure que si el *goal-average* era més complicat, el *quorum* resultava més empipador. La tasca del descobriment del *quorum* en els resultats electorals és, certament, cosa complicada, i actualment la Comissió d'Higiene i Sanitat del nostre Ajuntament, presidida pel doctor Huguet i seguida dels metges de la casa, doctors Armengol de Llano, Alomar, Battestini i Vilalta, acompanyats de l'alcalde, igualment doctor, a l'ensems que Aiguader, estava estudiant la manera d'organitzar al Laboratori Municipal una secció de *quorum*, que aniria a càrrec de qualsevol dels regidors que més en tenen—de càrrecs—, perquè així no els vindria d'un.

El senyor Vachier, president de la Comissió de Circulació, opina, però, que potser seria millor ressuscitar la processó del *quorum* que tindria lloc cada vegada que hi hagués eleccions.

I així estan les coses, i nosaltres sempre a la disposició dels nostres lectors.

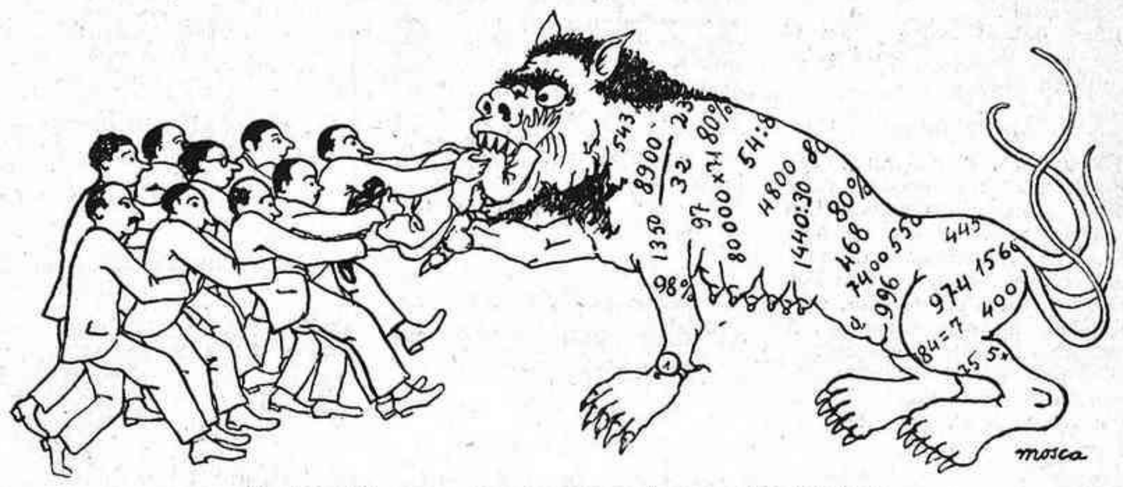

El drac del *quorum* es vol menjar el senyor Martí Esteve

LA TRAVESSIA DE L'ATLÀNTIC

En Blanco s'hi ha vist negre

Amb la seva «Evalú», el professor Blanco ha arribat feliçment a Venezuela; fins que s'hi ha vist, ha cregut que se n'anava cap a Nova-York, cosa que l'alarmava molt, perquè el que és ell volia dirigir-se vers l'Uruguai.

En tocar de peus a terra ha lliurat a les autoritats un passatger clandestí, que ha resultat ésser el famós i també doctor J. A. Trabal, natural de Barcelona, de trenta anys d'edat, perquè se'n treu set.

Hom no s'explica, allà a Venezuela, com pot ésser que una persona que no s'ha mogut de Barcelona hagi estat possible que, a la vegada, fes la travessia de l'Atlàntic.

A Barcelona, però, la cosa ens ha semblant molt natural, car el doctor Trabal, com Nostre Senyor, és per totes bandes, encara que, preferentment, al Govern civil.

Darreres notícies

La Guaira (Venezuela), 4. — (Urgent). — Preguntat el famós navegant de si era veritat que es proposava fer el pròxim viatge amb els Cent Homes d'en Fontbernat, ha respost negativament.

La nena Evalú ja diu papà i mamà, esport i ciutadania.— Atlante.

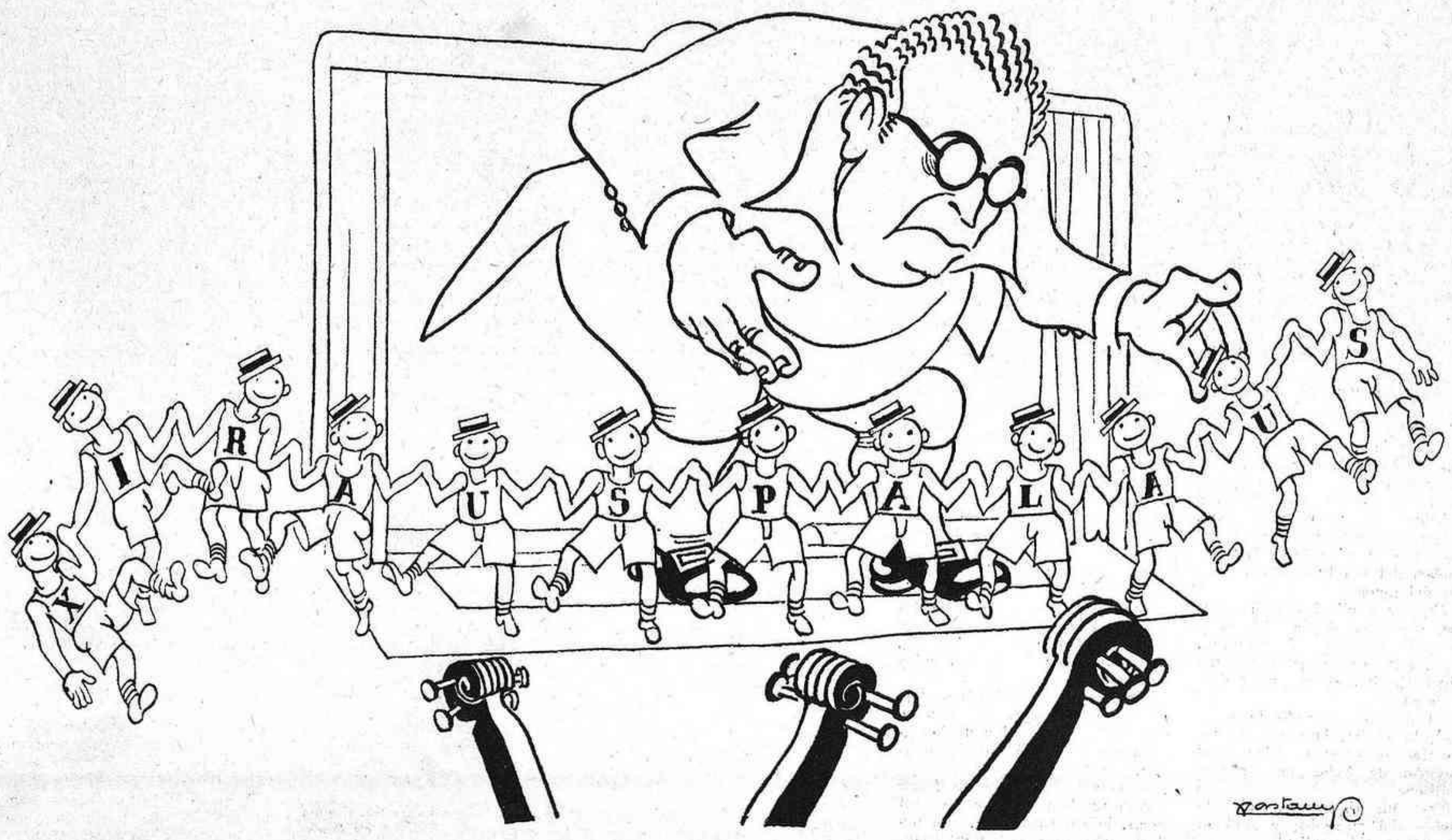

AL TEATRE DE LA UNIÓ SOCIALISTA

El Compère. — **Senyors, ja ho veuen. Cinc mil vots i catorze càrrecs. Si d'això no se'n diu saber administrar, ni mal.**

(c) Ministerio de Cultura 2006

(Continuació de la pàg. 1)

ens cegaria. Per això, i, de passada, per ensenyar una mica de modos als nostres adversaris, ens abstenim de comentar la batalla electoral. Sortosament, el nostre servei d'espionatge ens permet oferir a la pública curiositat els articles editorials dels diaris polítics més destacats. Que el lector llegeixi i reflexioni.

En Pociello ja ens diu que tanta imparcialitat, ens ha de perdre. Però, què hi farem, si som així!

Aquí va el recull de premsa, especial d'EL BE NEGRE:

La Veu de Catalunya

Altra vegada el poble de Catalunya ha donat proves de posseir aquell seny que és condició prèvia de tota eficàcia política. Car no és amb baladreries caòtiques, que es fan els pobles i les nacions, sinó amb el sentit realístic.

El nostre candidat PERE RAHOLA MOLINAS representa l'essència de la catalanitat aliada amb el sentit de l'ordre, car PERE RAHOLA MOLINAS és tan hom d'ordre com catalanista.

Per Catalunya, doncs! Que l'Esquerra, conglomerat sense forma nascut en una hora febrosenca, es convenci que se li ha acabat per sempre el maneig de la cosa pública. Per nosaltres va el pollastre.

I ara demanem a la joventut que pensi, que no es deixi arossegar per idealismes fàcils i entabanadors. Els vots del diumenge representen alguna cosa: volen dir càrrecs públics en perspectiva, brillants carreres per l'esdevenidor; per una banda hi ha el caos i la cridòria; per l'altra la serietat, la formalitat i els destins brillants i productívols.

Sort que el nostre jovent té ben ficat al cor el sentit pràctic de la raça.

La Publicitat

A desgrat, a malgrat i ben mirat, la nostra falaguera votació va parlar d'una manera ben entenedora. Nosaltres no som com els roures que diserten amb els núvols, en un diàleg d'inflor i salvatgeria; però, com l'espiga que sap vinclar-se, i amb prou feines s'aixeca de terra, portem a la testa els nodriments més essencials de l'home. Ens diem Catalunya, República i Democràcia, tres noms i una sola cosa, i el poble ha sabut copsar-ne el matís delicadíssim. Una victòria esclatant, enlluernadora, potser hauria perjudicat la clara visió del moment històric, i de servidors que volem ésser de la Pàtria ens hauria erigit en generals sense exèrcit; no sempre el triomf més absolut és el més perenne. S'imposa el tacte en la victòria com en la desfeta. I una mitja victòria, és força més que una victòria a mitges; car de la naixença a la creixença hi més esperances que de la maturitat a la decrepitud.

Amunt els cors, *sursum corda*!, que cadascú de vosaltres, ara, tancant els ulls amb un subtil batec de parpelles contempli mentalment una alba rosadenca, preludi de les simfonies solars. Ara han cantat els ocells. Després seran totes les veus de la terra.

El Progreso

Hay aves de mal agüero, buitres que rezuman hiel y que a veces aciertan en sus repugnantes predicciones: en los actos del domingo hubo de todo; desde el pueblerino pucherazo hasta la escandalosa compra de votos, la mano vil que da y la mano bellaca y pordiosera que acepta; dejamos a parte los muertos, por ser nosotros enemigos de turbar la paz de las sepulturas.

Pero no hay que desanimarse; mostremos todos nuestras virilidades enfrente la turba ruín de la clericalla; hay algo carcomido en España, como hubo algo podrido en Dinamarca; pero el partido radical sabrá purificar la carcova y la roña, si precisa a estacazos, que es como votan los hombres. Los derechos del hombre no excluyen los del macho.

Sus, y a ellos! Son las turbas clericales de la «Lliga» y la «Lligueta», los de siempre, los mentecatos separatistas del brazo de los monárquicos deshauciados.

El domingo triunfó la ruindad, la vileza, la suma de todas las miserias morales y el montón de todas las basuras políticas.

Pero un día se impondrá la fuerza del sufragio; y será el dia del partido radical.

Seamos hombres y escupamos el rostro a los trogloditas, cavernarios, santurrones y catalanistas engendrados del polvo de las sagristías de una manera obscura.

L'Opinió

Nosaltres, que no ens moquem amb mitja mànigа i, quan se tracta de Catalunya, no ens estem de res, hem de confessar que tan poc ens agrada «La Lliga» com «Acció Catalana»; perquè si l'una ens fa fàstic, l'altra fàstic, vòmit i pudor.

¿Qui ha guanyat les eleccions del diumenge?—L'Esquerra. L'Esquerra amb la quantitat de vots que manquen ha indicat ben clarament els que hauria tingut. Perquè el poble català és impossible que no abandoni per sempre més aquesta colla de beneitons amb pretensió de maquiavèlics i aquella altra de beneitassos amb manies de conservadurisme fòssil que es diuen respectivament «Lliga» i «Acció Catalana».

Cal doncs, que entre tots no els deixem arribar al Parlament perquè ja ens els hem passat per allà on no cal dir; és qüestió d'erigir una guillotina i pagar-se un bon botxí com una casa; o bé no cal tant, només a cops de cósses podem fer fugir aquesta colla de rucs fora de les terres de Catalunya. Au, a fer l'imbècil per una altra banda!

És qüestió de què els grotescos enemics de la llibertat no facin el que els dongui la gana i els vingui bé. *La Vanguardia*, *La Veu* i *La Publi*, sabeu perquè són bones? Doncs, per fer-ne un bon foc per un sant Joan, laic naturalment, que podria anomenar-se Sant-Blancat...

(*etc., segueix per sis columnes.*)

amb el cor a la mà.

JAUMINS POSTUMS

Amb motiu de la mort de don Jaume, els diaris han dit el que en sabien. *L'Opinió* li ha dedicat una elegia editorial plena d'enyorament, i *La Noche* un article firmat. Un article a *L'Opinió* sense firmar, ja se sap de qui ha d'ésser; i un article firmat a *La Noche* parlant d'un personatge, no pot ésser de ningú més que del Paco Madrid. Això ho saben les mares. Paco Madrid, com que coneix tothom, coneixia també don Jaume i, com a tothom un dia hagué de portar-li allò que els castellans en diuen un *recado*. Mentre s'esperava, és clar, va veure que la cara de don Jaume era, naturalment, règia i com que don Jaume el va rebre a peu dret, va veure tot seguit que era «un rey de derecho».

Finalment, diu que «Don Jaime me dirigió unas frases que por ser de elogio me reservo». Don Jaume trobà, és clar, que el *recado* havia estat portat amb tota la cura necessària, per no trencar la nansa, i li ho agraí amb paraules fines. Paco Madrid, sempre tan diplomàtic, es guardà el seu jaumisme en el més íntim del cor, i ara es troba, sense saber com, que se li ha tornat pòstum.

«¿DE DONDE VIENES CON MANTON DE MANILA?»

Els subscriptors d'*A B C* dirien, però: «¿De dónde viene S. M. y sus augustas hijas con sendos mantones de Manila?». I elles haurien contestat, per allà als temps de l'Exposició: «De la fábrica del rumboso don Juan Giró.» Don Joan, l'únic Don en els cartells electorals d'aquests dies, republicà radical, espiritista i ex-anidista, fabrica, en efecte, els millors mantons de Manila de tot Barcelona.

— El «Be Negre» és l'únic diari que no publica anuncis.

— Ei, que «L'Opinió» tampoc no en publica!

—Però els de «L'Opinió són pagats!

NO VAL A BADAR!

«No vender el voto—deia *El Progreso* en la seva edició de diumenge—. Si alguien os ofrece tal avilantez, replicar-le en forma adecuada.»

¿Quina és aquesta forma adequada? Preguntar el preu, naturalment, i regatejar. No deixar-se enredar!

Voteu, voteu, no sigueu tontes

Per gràcia de na Clara, votareu,
oh, dones! Na Victòria no ho volia,
però na Clara alçà la veu
i el sexe redimia
amb un triomf rotund que no té preu.

Com el vostre marit i el vostre pare,
igual que l'amiguet i que el germà,
per obra i gràcia de na Clara,
ara podreu votar,
votar i fer rodes si teniu prou cara.

Coneixereu l'esclat de passió
que en temps electoral fa saltà espurnes.
I fareu moda del bastó:
si cal trencareu urnes,
clepses d'adjunt i caps d'interventor.

Sabreu com és distret, vídues, casades
i solteres, sabreu com és distret
un voleiar de garrotades,
el sec petar d'un tret,
els crits quan l'acta fuig, les tupinades...

Glòria a na Clara, que us ha redimit,
amb victòria damunt de na Victòria.
Amb veu ben mascle, sigui el crit:
Glòria a na Clara, glòria!
Després tot és qüestió d'un bon partit.

EL BE A LA CIBELES

El senyor Lerroux no volia pas venir: estava preocupadíssim. Mentre restés un sol xinès en armes contra un sol japonès, ell no podia moure's de Ginebra. I ara!

I mentre el ministre d'Estat es preocupava tant de xinesos i japonesos, el ministeri, en pes, es preocupava del senyor ministre d'Estat. Els feia l'efecte d'una mena de fill pròdig, o més que un fill, un «tio».

—*Nos vamos a cargar todas las cuestiones candentes, la regional, la religiosa, mientras Lerroux arregla lo de los chinos. Ya estamos arreglados!*—Deien els ministres amb evident malhumor. Però Lerroux, com si res.

Un secretari seu en va confiar unes quantes coses:

«*Por ahora a Lerroux le hace más gracia el Extremo-Oriente que las orientaciones extremistas.*»

Per fi, però, l'home s'ha vist obligat a tornar; i els capellans que hi tenen posades llurs esperances, de bona gana el farien arquebisbe de Toledo, en substitució del Cardenal Segura, suara dimitit.

I si bé és mira, la qüestió xinesa no està pas tan lluny com creien de la clerical: sempre es tracta de «Fills del Cel».

* * *

S'acosta la setmana dita de «Passió» en la qual es debatirà llargament la qüestió religiosa.

Tractant-se de religió i setmana de Passió, es creu que hi haurà més d'un ofici de tenebres.

El senyor Unamuno, també sembla que prepara un discurs, empedrat de jocs de paraules, demostrant, per una banda, que els catalans pretenen empetitir el sentiment religiós, i, per l'altra, que són uns reaccionaris, i, com a conclusió que, en qualsevol dels dos casos no se'ls ha de donar l'autonomia.

* * *

Potser causarà una certa estranyesa la coïncidència, certament estranya a primera vista, dels catòlics i de la fracció agrària en els mateixos escons. Al principi la cosa fou molt comentada i es buscaven raons tèrboles a la conxorxa. Nosaltres però, podem assegurar que no hi ha res d'això. Res més natural que la preferència que tenen els catòlics *pels...sagraris*.

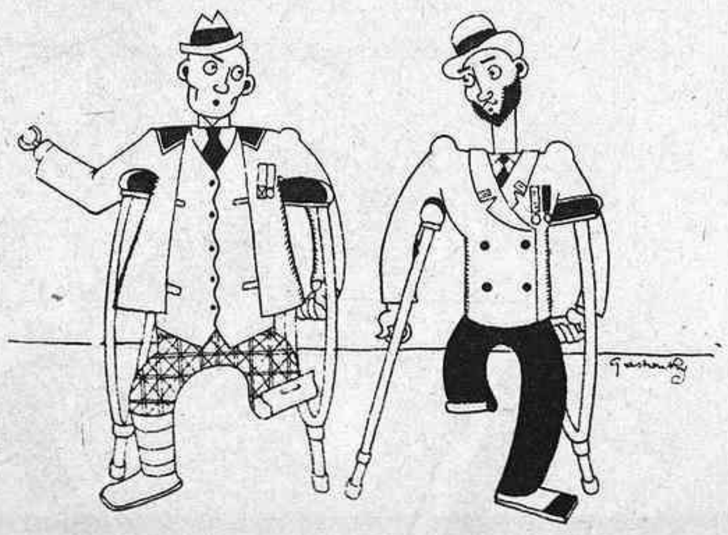

Després del viatge de Laval i Briand a Berlín, França i Alemanya han arribat a un acord. *(Dels diaris)*

Mutilat primer. **— Has vist? Diu que han arribat a un acord.**

Mutilat segon. **— Potser hauria estat millor que hi haguessin arribat vint anys abans.**

LA IMPORTACIO DE CAPITALS

Ja era hora que algú prengués la iniciativa de contrarestar l'escandalosa maniobra dels monàrquics contra l'economia nacional exportant capitals en grans masses. Era hora que es trobés el procediment de fer pujar la pesseta, tornant la pesseta a casa en comptes de canviar-la sense escrúpols. Val a dir, però, que no ha pas estat de la intel·ligència obtusa del ministre de Finances que ha vingut la idea ni la iniciativa, i cap la glòria a l'Esquerra Republicana de Catalunya i als seus homes l'haver trobat el procediment de drenar l'or estranger cap a la nostra pàtria. Tothom sap com Rússia és propícia al suborn; a introduir, amb el seu or, la *cizaña* en les altres nacions. En algunes ho havia pogut fer amb un relatiu èxit. Havia de trobar-se, però, un dia o altre, amb la forma del seu peu: amb homes prou honrats i prou patriotes per a aceptar la subvenció i donar una lliçó als subornadors. I aquests homes han hagut d'ésser dos catalanistes de tota la vida, els senyors Companys i Franco, que han pogut lliurar, el primer 300.000 pessetes i el segon 400.000 al tresor públic, que els Soviets havien dipositat en un banc a llur nom creient que els homes es compren a Espanya com al cor mateix de la tenebrosa Africa.

Això són homes!

ELS INFORMATS

En Perucho, el brillant secretari de la Direcció de Comerç i propietari d'un magnífic gramòfon castigador, parlava dissabte en un míting:

—Hem d'ésser enemics de les dues branques borbòniques—deia—Enemics d'Alfons XIII—recalcava—i enemics de Jaume de Borbó!

Un del públic cridà:

—Però si és mort!

En Perucho no en féu cas, i quan acabà, es girà a un amic.

—Ves quines coses de dir!

LA HIGIENITZACIO DE LA POLITICA

Llegim a la premsa diària, entre les notes de societat referents a les eleccions, que a un quart d'una de la tarda, es presentà la nostra primera autoritat a la secció número 39 del districte II, situada al carrer de les Corts Catalanes, 426. El doctor Aiguader lluïa un magnífic tern de matí, amb la cintura alta, tal com és moda ara, i prenent una candidatura del senyor Maurín, la dipositá gentilment dins l'urna.

La cosa ha estat comentadíssima, perquè el fet que el doctor Aiguader hagi anat cap al comunisme explica el sentit progressiu de la política de l'Esquerra, amb una forta tendència higiènico-social, ja que el comunisme, amb l'aiguader, es decantarà decididament cap al waterisme més perfeccionat.

JESUS I L'ESPIRITISME

ULLET (*D. Jesús, que en torna*). — Amigo Giró, usted comprenderá que una elección siempre es dispendiosa, y mis modestos medios de fortuna no me permiten sufragar los gastos electorales; ¿sería usted tan amable?...

EL SR. GIRÓ. — Deixi-m'ho consultar amb la tauleta; a veiam què em diuen els esperits (*la tauleta dóna dos cops*). Miri, diu que sí; li pago.

(El senyor Ullet fa l'íd. amb satisfacció i se'n va cap a la Junta Municipal a fer-ho saber als seus addictes.)

Passen uns dies. El senyor Giró se'n va a trobar el senyor Ullet.

—Miri, aquesta nit la tauleta m'ha donat un consell: pagar per pagar, més val que hi vagi jo, en candidatura.

Llàstima que la tauleta endevinadora no revelés al senyor Giró, bisbe dels espiritistes de Badalona, que se n'havia d'anar a l'aigua; aleshores potser s'hauria estimat més ajudar el senyor Ulled.

I ARA!

L'Opinió de diumenge publicava una manxeta que deia així: *Si la reacció intenta aixecar el cap, la muntarem.*

Aquesta llibertat d'expressió ha produït una profunda pena en els medis carlistes, on *L'Opinió*, després del seu editorial del dia abans, ja és considerada com de casa.

Desnudisme integral

Comencem — ja que el desnudisme ben entès comença per un mateix — per despullar l'autor de l'obra i llevar-li els induments femenins que impròpiament porta. Laura Brunet, en estat de desnudisme integral és En Sancho Farrarons, sense calçotets, tal com recomana els moderns avenços de la ciència.

L'eximi fundador de la *Tuies*, setmanari de cultura que veia la llum del sol fa cosa de deu anyets i on, per cert, ja es notaven certes tendències a l'exaltació del desnudisme, encara que no integral, aquesta vegada confirma brillantment els seus principis i les seves creències envers una humanitat cada cop millor, més lliure i progressiva, desdenyant les barroeres publicacions pornogràfiques a base de caricatura i sadollantse del més pur desnudisme integral, no sota la forma de pràctiques nudistes, car això és parent d'agafar una galipàndria, sinó de contemplació platònica i estètica de fotografies de jovincelles i jovincels nues i nusos, respectivament i alternativa.

Felicitem de tot cor els nombrosos barcelonins i barcelonines que tenen prou «cèntims» per adquirir aquesta perla de nuesa científica que s'anomena «Desnudismo integral» i s'exhibeix pels quiosos de la Rambla; encara que els exhortem a no lliurar-se, moguts d'un entusiasme científic a l'estudi d'allò que Voltaire en deia «les causes i els efectes». És molt arriscat i més val deixar-ho per quan el senyor... o sigui la senyora Laura Brunet publiqui una altra obra ultra-científica.

Altrament, ens ha plagut qui sap-lo, la mostra d'amplitud de criteri i «alçària de mires» (com diuen els pomellistes) que han animat el nostre confrare *L'Opinió* a publicar un gran anunci a dues columnes senceres de «Desnudismo integral».

Anant per aquest camí, dia vindrà que haurem de posar el «Desnudismo integral» damunt la taula.

I UN BE!...

A les primeres eleccions, la Lliga va tenir 30.000 vots.

A les segones, 30.000.

A les d'abans d'ahir, 30.000.

És de creure que amb aquestes dades, *La Veu* demostrarà irrefutablement que la Lliga va endavant.

* * *

Don Pere Rahola que, segons *L'Opinió*, va beure's un bolado emmetzinat, ha enviat les seves vísceres al laboratori municipal perquè les hi examinin.

Ha demanat, però, que les hi retornin, per tractar-se d'un record de família.

* * *

La història del senyor Grau Jansans és un model de puresa.

* * *

Quan, definitivament, hom va dir al senyor Martí Esteve que encara no era diputat, perquè no arribava al vint per cent de la votació, el candidat d'Acció Catalana exclamà:

—El *quorum* ja m'ho deia!

* * *

El senyor Grau Jansans és un mirall de virtuts.

LA BORSA O LA VIDA

COTITZACIONS

Cucurulles reunides . .	185
Catalanes Republicanes.	20
Xyraws, Palhaws & Barjaws	2'3
Maurins & Endins . .	10
Lluhí Sol	89
Lluhí & Co.	12

La puja de Cucurulles Reunides és deguda a la fusió de les seves accions amb les de «La Companyia de Jesús», que és una companyia molt sòlida, dedicada al negoci de la salvació de l'ànima, que dóna molt.

Catalanes Republicanes estan a les resultes del preu que assoleixi la primera arribada d'una expedició de *quorum*, planta americana de gran valor nutritiu.

(c) Ministerio de Cultura 2006

El senyor Aiguader dimiteix

l'Alcaldia de Barcelona i dóna la seva adhesió a la Lliga Regionalista, a la Dreta Liberal Republicana, a l'Acció Republicana i al Partido Comunista

Com a regidor defensarà un programa unanimista

La notícia no és encara oficial, però ho serà d'un moment a l'altre. Més ben dit: la notícia no era encara oficial, però ho és des d'aquest moment. El senyor Aiguader, doctor, diputat, regidor, conseller, ciutadà, Aiguader, elector, elegit, presi-

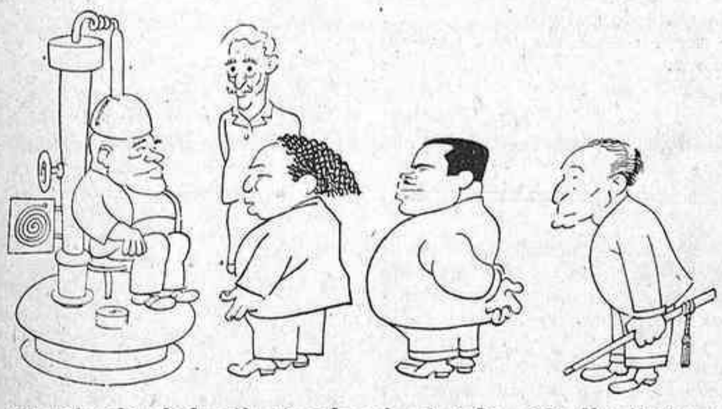

Els miracles de la ciència o la màquina de medir l'optimisme

dent, director, Aiguader, delegat, inspector, magistrat, orador i alcalde de Barcelona, ha près la decisió irrevocable de dimitir l'alcaldia de la ciutat cap i casal de Catalunya.

Com sempre que es tracta d'una notícia que val la pena, El Be Negre ha obtingut a temps el dret exclusiu de publicació. Hem de declarar, però, que aquesta vegada la nostra difícil tasca d'informadors ens ha estat facilitada pel propi interessat en persona.

Per mitjà del nostre eminent amic senyor Companys, advocat dels rabassaires i de El Be Negre, el senyor Aiguader ens va fer dir que desitjava rebre la visita d'un dels nostres redactors per a fer-li una comunicació important. Per tal de no cridar l'atenció dels indiscrets, l'entrevista tingué lloc, segons costum establert amb gran èxit en temps de la monarquia, al domicili particular del celebrat regidor i collaborador de El Be Negre, senyor de Solà Cañizares.

Després d'oferir-nos, amb l'amabilitat que el caracteritza, begudes alcohòliques i cigars del senyor Solà Cañizares, i de servir-se ell mateix un cigaló de rom escarxat, el senyor Aiguader es va destapar sense fer embuts:

—He decidit dimitir l'Alcaldia de Barcelona.

—Decisió definitiva?—vàrem preguntar.

—Final, irrevocable, incommovible. Ni el President de la Generalitat ni el Director de la Companyia de Tramvies em podrien fer tornar endarrera si s'ho proposessin. No s'ho proposaran perquè coneixen la meva fermesa de caràcter.

Aquestes paraules foren dites amb un to que no admetia rèplica. Comprenguérem que fóra inútil tractar de dissuadir el nostre interlocutor. L'alcalde era mort, però el ciutadà seguia més viu que mai. Restava l'avenir:

—Què penseu fer?

Era, evidentment, la pregunta que esperava de nosaltres el senyor Aiguader:

—Acció política, ciutadana i social sobre una amplíssima base popular—ens digué—. Estic cansat de presenciar impassible com els regidors disfruten de tota mena de llibertats, inclús la de dir-se el nom del porc, mentre jo em tinc de passar la vida fent veure que faig d'alcalde, càrrec que, com tothom sap, desempenyen des de fa molts anys *al alimón* els senyors Manuel Ribé i Josep M. Pi i Sunyer. Fa cinc mesos que presideixo sessions municipals i ja en començo...

—No parli més. Ens en fem càrrec.

—...Volia dir que ja en començo a estar tip. El càrrec d'alcalde no afegeix cap mena de llustre al meu prestigi de cabdill propular. A l'Ateneu, a les penyes polítiques, es parla massa de mi. Els uns afirmen que sóc un tou i els altres no s'atreveixen a negar-ho. Abans que tothom es posi d'acord sobre aquest punt prenc la precaució de dimitir. He sortit del poble i me'n torno amb el poble. No sóc ni he estat mai home d'un partit determinat. És per això que, en rependre la vida normal de propagandista, he donat la meva adhesió no a una (o dues) organitzacions polítiques, com fa tothom, sinó a quatre: Lliga Regionalista, Dreta Liberal Republicana, Acció Radical i Partido Comunista Español, entitats que representen tota la gama dels meus sentiments patriòtics, de la meva fe republicana i de la meva passió per la justícia social.

Coneixem el doctor Aiguader i la seva declaració no ens sorprèn. Ens atrevim, però, a fer-li una pregunta:

—¿Us doneu de baixa, al mateix temps, dels partits als quals fins ara havíeu pertangut: Esquerra Catalana, Estat Català, Bloc Obrer i Camperol, Unió Socialista de Catalunya, Acció Catalana Republicana...?

—Ni pensaments — declarà amb to categòric el senyor Aiguader, sense ni deixar-nos acabar la llista—. Acció Catalana Republicana, el Bloc Obrer i Camperol, la Unió Socialista de Catalunya, Estat Català i Esquerra Catalana, són partits polítics de primera, amb els quals segueixo completament identificat. Quan a la C. N. T. i a la F. A. I. ja no cal dir que poden disposar de mi com d'una llevadora. Li diré més—i en arribar a aquest punt la cara del senyor Aiguader agafà una expressió indefinible d'home que es creu capaç d'amagar l'ou a mitja humanitat—: fa ja uns quants anys que, amb el nom de Doctor Gallego, (1) sóc membre clandestí del comitè central de la «Unión General de Trabajadores»...

El senyor Aiguader es fa generosament càrrec que ens ha deixat tapats, i sense esperar noves preguntes prossegueix el seu discurs:

—...Membre de tots els partits sense estar lligat *exclusivament* amb cap d'ells, ocuparé a l'Ajuntament una posició semblant a la del Be Negre dintre la Premsa. El Be Negre és un periòdic unànimement llegit. Jo em proposo ésser un regidor unànimement escoltat i seguit. Notícia que dóna El Be Negre, notícia que tothom creu. Proposició que presenta el ciutadà Aiguader, proposició que tots els partits accepten, que tot el Consistori vota, que tot el poble aclama. Avui són les tarifes de tramvies, demà serà una altra cosa. El poble de Barcelona pot comptar amb mi. ¿Puc jo comptar amb El Be Negre?

—Com si us diguéssiu Xirau Palau.

—En tinc prou. Gràcies.

El senyor Aiguader ens despedeix oferint-nos una cigarreta *de les seves*, la darrera del paquet.

—La darrera?

—No faci compliments. Encara me'n queda una altra.

I el senyor Aiguader, acompanyant el gest desimbolt d'un somriure cerimoniós, es treu, efectivament, una cigarreta egípcia de darrera l'orella.

Carles Godó (*Gaziel*)

(1) A Madrid tots els «aguadores» són de Galícia.

—Esta vez que ya me había hecho medias ilusiones, resulta que la Izquierda Catalana, no ha presentado candidato.

El seny vigatà

Els nostres lectors ens agraïran sens dubte aquesta perla negra, pescada en les manses aigües de *La Veu de Catalunya*:

«A Vich no hi ha rabassaires, però, si n'hi hagués, hi ha el convenciment que la comarca hauria donat una nota de seny que hauria contrastat amb el que passa ara a les comarques vitícoles.»

D'això se'n diu escriure!

El protocol

El doctor Aiguadé—Déu l'en premiarà—va delegar l'altre dia el regidor senyor Alomar i Estades per tal que el representés durant l'acte d'obertura del curs del Seminari.

Es veu que oblida aquell consell que l'Esquerra ha d'ignorar allò que fa la Dreta.

La dimissió del Cardenal Segura

El vot de les majordones. ¿El canonge Llovera, President del Consell?

Quan ens enteràrem per la premsa, de bon matí, de la dimissió del Cardenal Segura, vàrem quedar escandalosament parats. *El Correo Catalán*, que és el nostre informador predilecte, venia espès i negre com un manteu de capellà de monges. La dimissió del Cardenal era un triomf de la cúria romana, una *delicada y noble actitud que no se ha hecho para todos los paladares*. Demanàrem el cambrer del Núria, on esmorzàvem, un sandvitx de «noble actitud» i el degustàrem consciençosament. El nostre paladar — Déu sigui lloat — era apte per a copsar la delícia del nou mannà.

El mateix diari ens enterava que a Espanya hi havia 1.401.900 beates que havien firmat demanant que cada dia es doni pa amb oli per berenar als nens de les escoles que demanin que se'ls ensenyi la Doctrina. Les firmes d'aquestes senyores fan 35 volums, que han passat al fons bibliogràfic de les Corts. Aquest llibre i el de la Laura Brunet sobre el nudisme, seran els més llegits de la temporada. Es parla de concedir el premi Crexells al primer, per la seva fantasia i originalitat.

Seguidament agafàrem un taxi ben groc i ens en anàrem a la Catedral. Als claustres trobàrem el doctor Llovera.

—Canonge, ¿què ens podeu dir de política?

El canonge engegà tres renecs de sagristia, ens digué que li volien mal, que ell era republicà per consagració de l'amic Massip i que aquell famós interviu de *La Rambla* era completament autèntic, amb la sola diferència que la víctima no era en Cardó, sinó ell.

—Ara ja es pot dir. Jo estava en el secret de tot. Sóc jo qui, amb misses i rosaris, va convèncer Sant Sebastià perquè entrés en el pacte.

—¿Així, tot es féu gràcies a la vostra intersecció?

Tot i interrompent-se, afegí:

—Però veniu a la Sala Capitular: ens espien.

Miràrem enrera. El canonge Cejador, darrera el sortidor de l'ou que balla, mirava de reüll. Cap a la capella de Santa Llúcia caminaven tres menors de tres cuixes cada una.

Entràrem a la sala. El canonge Llovera encengué un caliquenyo i ens n'oferí un altre de beneït. Com que era humit de l'aigua beneita, no tirava.

—Ja ho heu vist, amic Be: el cardenal Segura dimiteix. Això és el triomf del clericalisme radical. El Poder m'espera. Les monges voten, les majordones voten, les beates voten, les filles de Maria voten. Resultat: que ara jo sóc Poder.

—I el ministeri?

—El meu ministeri és sacerdotal.

—Conforme; ¿però no ens podeu avançar uns noms?

—Josep Maria Capdevila anirà a Economia: menja poc i s'assembla qui-sap-lo a en Nicolau. El Pau Romeva, a Instrucció pública. El Rucabado, a Foment.

—I Estat?

—Solter.

—No, home! ¿Qui serà ministre d'Estat?

—El germà Ventura.

—Eh?

—No té res d'estrany: el germà Ventura té tots els estats: ex-seminarista, ex-solter i casat.

—Governació? Justícia?

—A Governació hi posarem l'abadessa del convent de Santa Clara. Tota la vida que brega amb dones; ¿creieu que poden esverar-la els de la F. A. I. ni els camperols?

—I a Justícia?

—En Campillo.

—Tot està previst. Només se'ns acut un dubte. ¿Què hi diu, de tot això, el senyor Bernat Metge de la Fundació Cambó?

Aleshores ocorregué l'inesperat. El canonge desaparegué. El cercàrem pertot: el seu gros volum havia anat a parar a sota la taula, a estudiar llatí.

Un competidor?

Dimarts, al vespre, a Casa de la Ciutat. Està reunida una de les comissions consistorials. La formen vuit individus, sis dels quals estan llegint El Be Negre.

—¿Ja tornen a parlar de *nosaltres*? Està vist: no ens quedarà més remei que fer un *Be Blanc*.

I per què no, amic Giralt? Animeu-vos, home! Si aquest *Be Blanc* fa riure tant com els vostres discursos a l'Ajuntament, ja anirem bé.

Socials

Ha estat donat de baixa de la Patronal de Badalona, en la qual havia desempenyat càrrecs directius, l'industrial barber senyor Barjau.

Aquesta mostra de tacte del que es presentà a les eleccions amb el caràcter d'obrer i de socialista, ha estat molt ben vista en totes les esferes. Sobretot en les patronals.

Les dones votaran

Conseqüències insospitades d'aquest fet

Nicolau d'Olwer renuncia al corbatí. — L'endemà mateix del dia de la concessió del vot a les dones, el ministre de l'Economia va comparèixer per Madrid completament transfigurat. Duia un vestit color cafè amb llet amb molta més llet que cafè; capell de tons mantegosos, un clavell al trau, sabates de tres colors, amb botons daurats, i bastonet de vímet. Però el detall que va admirar més a la gent era que en comptes d'aquella beta negra tradicional, duia una magnífica corbata de sang de bou.

En Domènec de Bellmunt, al seu costat anava vestit de quadrets marrons sobre fons blanc, molt petits; una armilla groga, creuada, de fantasia, completava l'efecte.

* * *

Fontbernat acomiada els seus cent homes. — El músic Fontbernat (endevina qui t'ha tocat) va reunir els seus cent homes i va adreçar-los aquesta arenga:

«(Un renec ben recargolat)... No em serviu per res—*eh*?—de manera que jo, en Fontbernat—*eh*?—em desfaig de vosaltres. Tanmateix m'ha calgut—*eh*?—retirar la candidatura (renec). Ara pendré cent dones—*eh, eh*?—Entensos. Així tindré segura l'elecció; perquè qui no surt elegit entre cent dones—*eh*?—és un bon ximple (*Gran renec final.*)

D'aquí endavant, doncs, hi haurà «Les cent dones d'en Fontbernat»; unes quantes més que les de Barba-blau.

* * *

Un anunci de La Publicitat. —«Es desitja un líder per un partit català: necessari metre vuitanta d'alçària, proporcions canòniques i bon vestuari; preferirem sigui bru i tingui un cabell ondulat; presentar-se de deu a dotze del matí per aquesta redacció i demanar per Manuel Brunet. Es tracta d'una entitat perfectament seriosa, que no admet embolics.

* * *

Per altra banda, sabem que els radicals han exigit del senyor Ulled (don Jesús), que es posi perruca rossa i ulleres de conxa de vidres plans; així quan farà l'ullet (don Jesús) li sortirà amb més gràcia.

* * *

Els socialistes catalans—ni cal dir-ho—no han de fer sinó desempolsar una mica el senyor Rafael Campalans, que l'afaiti ben afaitat el senyor Barjau i que es sotmeti a un intens massatge. Catalunya serà seva; no hi ha dona que resisteixi un parell de botins clars portats amb gràcia. Per això sostenim que els botins del senyor Campalans són uns veritables «botins de guerra... de l'amor».

* * *

A la «Lliga» amb general sorpresa de tothom s'ha presentat don Lluís Duran i Ventosa i ha posat el «veto» al jove Bausili, que és el més indicat per trencar els cors de les futures electrius; però don Lluís sosté que amb una levita, plastró i barret de copa, s'endurà els sufragis de les dames d'una certa edat, persones de posició i que per llur caràcter i principis fugirien com gat d'escaldar-se, de votar qui, de prop o de lluny, semblés un pecaminós tanguista. La raó ha semblat de pes.

Reclam Xiraupalauístic

A Sant Feliu de Guíxols, un venedor ambulant de gelats portava aquest cartell a un costat del carretonet:

«Els meus gelats són tan bons, que tots els Xiraus-Palaus en prenen.»

Celebrem aquest pas endavant de la xiraupalauització de les indústries.

Tant de bo arribi el dia que puguem encapçalar així la Constitució de Catalunya:

«Catalunya és un Estat de Xiraus-Palaus.»

LES CAMPANYES D' "EL BE"

Vetllant desperts per l'interès de les lectores

El Be Negre per tal de defensar els interessos de les seves lectores, passant una vegada més per damunt del seu cadàver (el d'El Be), surt disposat a trencar una llança, un tinter, un tamboret o el que sigui, a honor de la veritat, de la justícia i del benestar de totes vosaltres.

El S. M. D. M. (Sindicat de Modistes Dictadors de la Moda) abusant de les lleis democràtiques i liberals que disfrutem, han fet un va-i-tot, i arteramente, solapadament, traïdoramente, per mitjà dels seus agents provocadors a la Península, han introduït uns figurins a totes les llars tranquilles, que equivalen a introduir el verí de la disbauxa *en el seno del hogar*. Si aquests figurins no haguessin passat els límits de la discreció i els decrets-llei de la moda de 1931-32, s'haguessin mantingut en el pla d'honestedat de la de 1930-31, nosaltres callaríem fidels a la norma de no ficar-nos allà on ens demanen, i de ficar-nos allà on no ens demanen. Però avui no podem! Botant com uns Casanoves per l'hemicicle, hem de sortir al pas de les maniobres d'aquests homes que—diguem-ho d'una vegada, va!—podien ésser uns pertorbadors de la República.

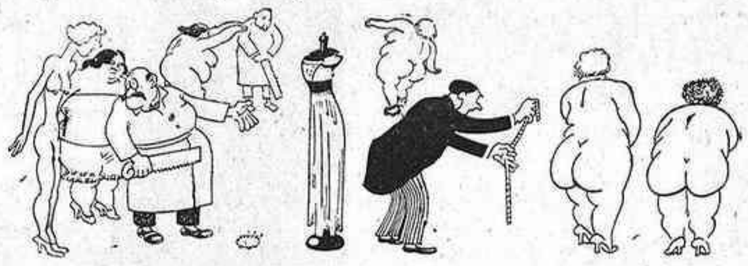

Mentre ha estat qüestió de tenyir-se els cabells de ros, d'arrencar-se els pèls de les celles, de dissimular el pit i d'afaitar-se el clatell, hem fet els ulls grossos i hem deixat fer. Els tallers de reparacions de cossos femenins, anomenats Instituts de Bellesa, han fet l'agost convertint senyores que havien vingut al món destinades a criar bessonades en «girls» de revista, convertint mares de catorze criatures en noies per merèixer, transformant tietes en nebodes, i àvies en nétes. Mentre aquests tallers s'han limitat a llimar, pulir, esprémer, barrinar, esmerilar, planxar i tornejar cossos femenins, nosaltres, la Societat protectora de Senyores decents i l'Institut Municipal d'Higiene, hem callat collectivament. Però, ah!, aquest silenci—que podria degenerar en complicitat avui, 6 d'octubre de 1931—ens veiem obligats a trencar-lo. Per què? preguntareu vosaltres estimades lectores. Perquè—respondrem nosaltres—perquè avui la moda ha ordenat l'escurçament del tronc i els Tallers de Reparacions Femenines es disposen a serrar. Perquè avui les senyores que vulguin anar cossades a deu centímetres del coll, han de resignar-se a l'extracció de l'estómac i circular amb el païdor a part.

Per si això no fos prou per mobilitzar a tots els que tenim sentiments humanitaris, la moda ha decretat obligatori el solideu amb una ploma, no apte per a caps grossos. Les senyores que tinguin el cap gros, no tindran més remei que fer-se'l reduir, per procediments que ara no són del cas esmentar, ni després tampoc, però que considerem perjudicials per la salut pública i privada.

Lectores! Uniu-vos totes com un sol home i declareu la vaga del ram. El Be està amb vosaltres i no us trairà. Denuncieu com a panteres reaccionàries i pertorbadors de la República aquests monstres S. M. D. M. i aboqueu-vos d'una vegada al nudisme integral amb tots els pèls i senyals.

I ara totes a la una, quarts de dues, amb El Be al davant, disposades a donar la batalla.

EL DRAMA DE LES BESTIES

— Ja ho veus, amic BE, per culpa de les panteres reaccionàries no podré anar en cotxe.

(c) Ministerio de Cultura 2006

Els del Foment del Teatre Català, que gràcies al sistema d'abonament per mitjà de les botigues, tenen repartides, a hores d'ara, 170.000 localitats (xifra exacta) per les funcions de la temporada que han de fer, ja han debutat.

Sembla mentida, però és així.

El debut va tenir lloc l'altre diumenge, en la més estricta intimitat, a la Sala Olimpo. Varen representar *Els germans Ferrerons* i *El viatge de bodes* davant de 100 atentíssims espectadors.

Després d'aquesta funció, en la qual el F. T. C. ha començat a complir els seus compromisos amb els seus copiosos abonats, i seguint, com se suposa, el promig encoratjador de 100 espectadors per representació, li manquen només 16.999 funcions.

I si això no és fomentar el teatre català, ni mai.

* * *

Ja és sabut que no és pas una excessiva simpatia el que lliga les relacions artístiques dels dos germans Borràs. Així és, que l'altre dia, comentant l'actuació de l'Enric, al Paral·lel, en Jaumet va permetre's la següent frase:

—Què? Diu que el gran de casa fa titelles a l'Apolo?

* * *

El popular Alady ha trobat la manera de presentar al públic la seva *partenaire*, la simpàtica Blanca Negri, fent un joc de paraules del qual en surt afavorit EL BE NEGRE.

I com que l'Alady i la Blanca Negri fan, gratuïtament, la propaganda del nostre setmanari, quedaríem com uns porcells si no corresponguéssim fent-los un reclam, no menys gratuït.

Ara, que, ben mirat, ni a ells ni a nosaltres ens fa falta.

(I que en som de «paveros»!)

* * *

En Pablito Gorgé, disposat a actuar fins el sacrifici per amansir el públic, que encara el mira una mica de reüll, ha ingressat com a baix de número entre els «Cent Homes» d'en Fontbernat.

* * *

Cada nit, en Làzaro fa un discurs a l'Olympia. Abans de la peça oratòria, que és el tro del programa, en Làzaro, com a *lever de rideau*, canta la primera òpera que li ve a mà.

Ens sap molt greu haver-ho de dir, però l'Hipòlit cada dia parla pitjor. En canvi, no se li poden negar unes certes disposicions per al cant.

O sigui tot al revés de don Pere Rahola.

* * *

En Derkas treballa al Novetats.

I en Derkas, naturalment, fa imitacions de la Meller, de la Hidalgo, de la Misstinguett...

Un dia d'aquests, imitarà un home.

No sabem si se'n sortirà.

* * *

L'Amichatis i en Sugranyes segueixen preparant una revista.

I els «cavalls blancs» vinga fer el desentès.

* * *

En Muñoz Seca, des que no gosa estrenar a Madrid per por que el públic manifesti massa ostensiblement el seu entusiasme pels sentiments monàrquics de l'autor, ha pres els barcelonins per una mena de *cobaios*. I és aquí on estrena totes les seves obres.

Darrerament, al Còmic, ha engegat, amb la complicitat del reputat fotògraf, mestre Daniel, una sarsuela que es diu *El corzo*. I *El corzo* ha anat al fosso.

Que, tractant-se del mestre Daniel, és de creure que és el fosso dels lleons.

* * *

En Bernat i Duran té escrit un drama a punt de no ésser estrenat, que porta el títol prometedor de *Les tenebres d'un dogma* (no apta per a sacerdots).

* * *

En una tertúlia musical es parla de la Bíblia. Un dels presents, castellà de naixença, retreu *El cantar de los cantares*.

—*El cantar de los cantares*? —intervé el pianista Frank Marshall, que assisteix a la reunió—. És una obra dels Quintero, oi?

* * *

Un conegut actor—el nom del qual no direm, per un atac imprevist de discreció—és molt aficionat al poker. Com a bon jugador, perd més que no guanya, però la darrera setmana, sobretot, la sort li ha estat particularment adversa. Perd tres nits seguides i a la que fa quatre, es queda allò que se'n diu sense un clau.

Surt al carrer, fet una fúria. El cap, ple encara de la mecànica del *poker*. Entra a un estanc disposat a gastar-se la darrera pesseta.

—Un paquet de cinquanta—diu, amb un to sorrut.

L'estanquer, que no se sap per quins motius està també de mal humor, respòn secament:

—Haurà d'ésser de seixanta.

—¡Seixanta? Doncs va de pesseta!—conclou l'actor amb les darreres energies de l'embit del *poker*.

Tant aviat com l'Estatut sigui un *feto* (que diu el Nunci) la Generalitat pensa destinar per als càrrecs eclesiàstics les següents personalitats:

El senyor Campalans a l'Arquebisbat de Tarragona, amb dret a dur mitra al cap i botins als peus, damunt les pantufles litúrgiques.

Sant-Blancat, patró de la Catedral de Barcelona, en substitució de Santa Elena, que diu que li roda el cap i vol baixar de l'agulla de la Catedral i donar un tomb per la Rambla de les Flors.

El germà Ventura estava proposat per a la mitra de Barcelona; però no en vol saber res, perquè diu que ja està tip d'anar vestit de capellà, primer al Seminari, i, més tard, quan feia d'emigrat polític.

En vista d'això, hom parla d'un cosí llunyà, d'en Pociello Forradellas.

* * *

Queda terminantment prohibit vendre apuntacions de la loteria a les finestres dels confessionaris, així com tabac de contraban «*Camell*» o «Gold flake» o de qualsevulla altra mena: els sacerdots contraventors seran perseguits i decomisats.

* * *

Al Centre Catòlic del Ninot, faran diumenge vinent, si Déu vol, l'aplaudida sarsuela «La Verbena de la Paloma» arreglada per homes sols per mossèn Capdepera, ilustre musicògraf i autor del llibre de poemes lírics, «Floretes de Sant Josep».

* * *

Useu l'encens de «La Florida»; demaneu marca «Coty». La clerecia elegant no en sap d'altra.

La supressió de la pena de mort

Els afectats per aquesta mesura draconiana s'uneixen eu una protesta unànime

La notícia sensacional de la supressió de la pena de mort per les Corts Constituents va caure com una bomba als centres interessats. Afortunadament per aquests centres, però, la bomba no causà desgràcies i es comprèn, donada la precaució presa per endavant pel Parlament. Encara, però, que no hi hagués morts ni tan sols ferits, el fet sol de la sensacionalitat de la notícia era prou per excitar l'interès — tan fàcilment excitable, val a dir-ho —del nostre estimat director, perquè aquest ens cridés al seu despatx i ens pregués comminatòriament que acudíssim als centres interessats a fer informació. Ho digué així, textualment: «Aneu als centres interessats a fer informació».

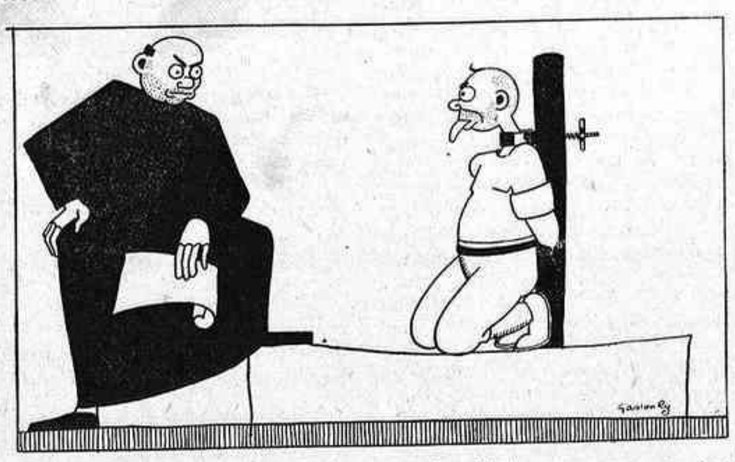

Però, quins eren els centres interessats? Ah! Heus ací un bausilis cruel. Amb una inquietud que no fou mortal gràcies a la decisió de les Corts sortírem al carrer disposats a jugar-nos la collocació. Evidentment el centre més interessat en la supressió de la pena de mort era el «Real Círculo de Reos a Muerte», que sempre havia tingut el seu domicili a la presó cellular. Compràrem un paquet de fitxes telefòniques i les acabàrem sense poder comunicar. Anàrem al palau del carrer d'Entença. El «Círculo» estava desert. Telegrafiàrem als altres establiments similars de la Península. Els condemnats a mort havien desertat llur lloc d'honor a tot arreu.

El que diu el botxí

Per assegurar-nos-en bé anàrem a veure el botxí:

—Com que el consum — ens digué aquest—és superior a la producció, em troben en aquest moment sense existències.

Li explicàrem el perquè de la nostra visita.

—Dimoni! — exclamà—. I què faré ara jo? Esperi'm un moment i anirem al Foment del Treball Nacional.

Sortí al cap de poca estona amb el vestit de treball i ens en anàrem plegats a l'edifici de la Plaça de Santa Anna.

El que hi diu el senyor Bosc Labrús

Preguntàrem pel senyor Bosch Labrús i sortí tot seguit. Anava també amb el vestit de treball: un tern de gènere anglès, elegantíssim.

—Certament, és un conflicte que s'afegeix a la crisi de la producció ja prou greu a casa nostra. Caldria demanar al Govern de la Majestat de la República una moratòria de deu anys abans de l'aplicació de la llei. Mentrestant, ¿què fèieu abans d'implantar la vostra indústria?

—Era sabater.

—Així—digué—, potser que anéssim a veure el senyor Giralt. Ell podrà donar-vos un monopoli o altre als escorxadors.

El que diu el senyor Giralt

Tots tres, el botxí, el senyor Bosch Labrús i el repòrter, ens dirigírem a casa del rei de la carn. El trobàrem estudiant els plànols de la seva torre. Ens rebé molt rebé; ens dedicà un discursàs com una casa explicant-nos la necessitat imprescindible que Barcelona deixés d'ésser un aduar.

—És per això — afegí — que hem treballat tota la vida. Ara però, el Govern de la República ens ha tancat de cop la porta. La supressió de la pena de mort ens portarà el conflicte més greu que hagi travessat mai la nostra ciutat. Els trescents cinquanta matatxins de l'escorxador quedaran al carrer. El poble haurà d'esperar pacientment, per menjar carn, que el bestiar es mori de vell. Caldrà emprendre una acció enèrgica contra aquesta mesura recabant l'ajut de la majoria de l'Ajuntament.

—I per a mi, ¿no podria fer res?—insinuà tímidament el braç executor de la llei, més ben dit, l'ex-braç executor de la llei o encara el braç executor de la ex-llei.

—Podríeu—digué el senyor Giralt — entrar a l'Associació per a la Defensa dels Interessos Afectats per la Supressió de la Pena de Mort. Nomenaríem aleshores un advocat que jo ja sé i emprendríem una campanya per monopolitzar la mort natural.

—Però, i els metges, ¿què hi dirien—saltà el senyor Bosch Labrús.

—Té raó!—exclamà consternat el senyor Giralt—. Anem a veure el doctor Martínez Vargas!

El senyor Giralt va anar a treure's el batí color de sang de bou, es posà l'americana i sortírem tots plegats.

Al rebedor, però, vàrem trobar-hi una comissió de germans de la Germandat de la Pau i Caritat i una altra de congregants de la Congregació de la Sang, acompanyades pel senyor Cabré, que anaven a demanar al senyor Giralt que els deixés exercir les seves funcions a l'Escorxador. El senyor Giralt els explicà aleshores el conflicte i tots plegats decidiren acompanyar-nos a la visita al doctor Martínez Vargas.

Manifestacions del Dr. Martínez Vargas

Trobàrem el doctor Martínez Vargas al seu luxós consultori llegint «Salomé». En sentir el soroll de la nostra arribada —érem una cinquantena—féu un salt d'alegria. Però en veure que tots érem cóssos grans arrufà el nas decepcionat. Li explicàrem el cas.

—Jo,—ens digué el savi pediatra (ull, linotipista)—, no els podria pas resoldre tot el problema. Si es tractés solament de vedelles de llet, anyells i cabrits, encara. Però el senyor Giralt no en tindria pas prou. A més a més—afegí—, el conflicte m'afecta tant a mi com a vostès. La supressió de la pena de mort, així, d'un cop de ploma, és el darrer que jo hauria pogut esperar d'una revolució ben organitzada. Ara mateix, com poden veure, llegia «Salomé». Aquells sí que eren bons temps i no els d'ara plens de restriccions.

—Li haig, d'advertir, però—interrompé el senyor Giralt—, que en aquell temps la matança no era pas lliure. El rei Herodes tenia el monopoli.

—Però, per què el tenia? Perquè no hi havia qui ho fes millor! Ah, què es pensava?

La cosa hauria acabat malament si els germans de la Pau no hi haguessin posat pau. Un cop posada aquesta es discutí seriosament la situació. El senyor Martínez Vargas allegà que, no essent ell majorista no podia decidir res i s'acordà anar a plantejar el cas al Collegi de Metges.

Al Col·legi de Metges

Sortírem. A mesura que anàvem avançant, la manifestació engrossia. Quan arribàrem davant l'edifici del collegi era imponent. Al davant hi anaven el botxí, el senyor Giralt i el doctor Martínez Vargas

El botxí no anava gaire content a la presidència perquè no podia fer broma amb els seus amics els germans i els confrares. Al darrera s'hi havien afegit representacions dels sindicats de pistolers, carnissers i automobilistes.

Entraren al Collegi els individus de la presidència i tot seguit els collegials es constituïren en sessió permanent. No farem la ressenya de la sessió. Només direm que els acords foren gravíssims. Es parlà d'anar a cremar el Collegi de Curanders als quals s'atribuïa la maniobra, ja que, com se sap, els curanders diuen sempre que ells guareixen malalts condemnats pels metges. Al cap de deu hores de sessió, baixaren els metges al carrer i es formà la manifestació, encara més imponent. Al davant hi anava el senyor Giralt amb una pancarta que deia:

«Les Corts contra Barcelona. Ara que anàvem a declarar la matança lliure, es suprimeix la pena de mort.»

A l'hora de tancar aquesta edició, la manifestació no ha arribat encara al Govern civil.

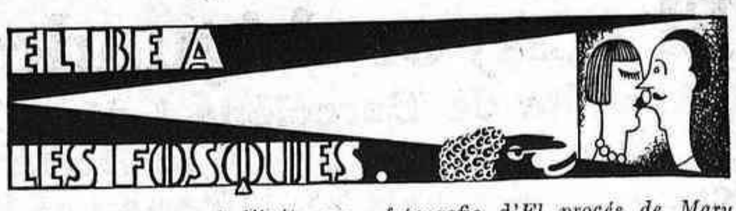

S'ha celebrat, amb l'èxit que era de preveure, el Congrés Hispano americà de Cinematografia. Els congresistes han visitat Montjuïc, el Tibidabo, el Transbordador; han dinat, han sopat, han pres mants tes d'honor; han celebrat les solemnes sessions inaugurals i de clausura; han...

Han trobat—per què no?—que el cinema era una cosa molt interessant. I que valia la pena de parlar-ne.

En un altre Congrés, naturalment.

* * *

El procés de Mary Dugan, film, és, ni més ni menys, la fotografia d'*El procés de Mary Dugan*, comèdia.

Per dir-ho en unes altres paraules: és la cosa més poc cinematogràfica que hem vist mai

O, si voleu, també pot dir-se així: és l'obra de teatre més ben retratada que mai hem vist.

* * *

Stan Laurel i Oliver Hardy, són uns grans actors. Fan uns films de vint minuts, deliciosos.

Calaveras, la seva darrera estrena, dura més d'una hora.

* * *

Després de *Las luces de la ciudad*, ara vindran *Las luces de Buenos Aires*. Amb en Gardel, la Bozan, la Glòria Guzmán, una orquestra típica...

Cal témer—i no sense motiu—una nova invasió de tango, de milonga, de otarios, de arara, de viejitas, de farra, de vacha-ché, de yegüita, de gigoló, de cabaret i de morfina, que ja ens agradarà de veure com ens la treiem del damunt.

Si un dia voy a Montmartre,
tal vez a pasar el rato,
como la encuentre, la mato,
¡para poderla llorar!

Com si ho estiguéssim veient!

* * *

Es a dir: que el cinema ens torna, amb uns anys de diferència, el que ja ens havia presentat el teatre: *El procés de Mary Dugan*, el tango...

Els que temen que el cinema parlant ha de matar al teatre, poden dormir tranquils.

* * *

Hem rebut quaranta-dues cartes—ni una més, ni una menys—en les quals espontanis entusiastes ens comuniquen llur opinió sobre la campanya del *C'est idiot*!, de la qual parlàvem fa unes setmanes.

Entre els molts noms que se'ns proposen per trobar l'equivalent del *C'est idiot*!, ens sembla que el més just és el de *Llauna*!, amb el qual coïncideixen bona part dels comunicants.

Us va bé?

La setmana entrant en tornarem a parlar. Per darrera vegada.

Correspondència

Espigolaire. — Per ésser un dels primers puntals d'EL BE, mereixeu tota la gratitud d'aquesta casa.

J. de la Creu. — Persevereu!

Colom. — Anirà.

Taquigraf d'en Boronat. — Enternits amb el vostre treball. Com veieu, s'aprofita.

Joan Roca. — Això reconforta!

Be-brut. — Massa íntim, ¿no trobeu? Però els Xiraus són així.

Be moll. — Molt dramàtic.

Albion. — Continueu. Però més curt, molt més curt.

El de Vilafranca. — Té, ens agrada el senyor Anfós Sans i Rossell.

Copsar. — Arribà massa tard.

Revolt de baix. — Id.

Un del Guinardó. — Bo!

J. Planells. — Ha perdut l'actualitat.

Un altre be. — Agraïts pels ressenyaments.

Un assidu. — Gràcies.

Pura. — En Carrasco és casat; va la segona vegada que ho diem.

El Be rupestre. — La col·laboració espontània és rigorosament gratuita. En aquest punt no admetrem bromes.

Torcuato. — Gràcies per la perla que ens envieu.

Xirausiusplau. — Les vostres notícies són particularment apreciades.

Bolavà. — Salut i paciència.

Roig. — Els dibuixos s'han de fer amb tinta xina.

C. Varona. — Home, home!

Agent de S. P. — Ja veieu que no els abandonem, aquests senyors.

Cambrinus. — Els esdeveniments li han tret actualitat.

Cunillera. — ¿Per què no envieu una prova de la secció que proposeu?

Paio. — Les anècdotes sense el nom del protagonista, no tenen valor.

Tofolet Maco. — Coneixem l'afer. La cosa no va pas tal com dieu.

Escarafalls. — Se'n pot parlar, però no amb aquest to.

K. Sulla. — Va bé.

Argos. — Veniu a veure'ns i parlarem.

LA SETMANA DE PASSIÓ

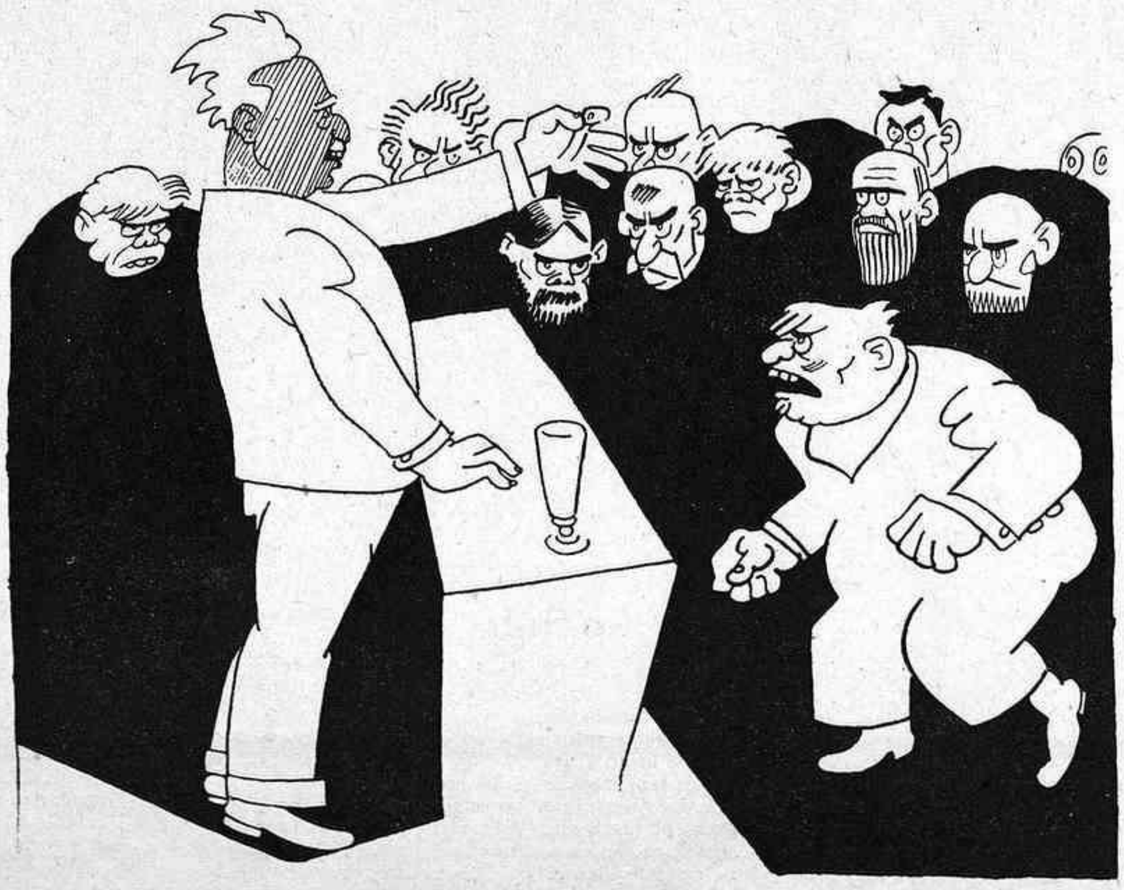

L'Alcalá Zamora a punt d'ésser devorat pels catòlics reaccionaris i els demagogs-laics

NAGSA : Casanova, 212 - 214 : Barcelona

(c) Ministerio de Cultura 2006